

PHẪU THUẬT NỘI SOI MỘT LỖ CẮT THÙY PHỔI KÈM NẠO VẾT HẠCH TRONG ĐIỀU TRỊ UNG THƯ PHỔI

Tên công trình: *Phẫu thuật nội soi một lỗ cắt thùy phổi kèm nạo vét hạch trong điều trị ung thư phổi tại Bệnh viện Ung bướu Nghệ An.*

Tác giả: *PGS.TS. Nguyễn Quang Trung và cộng sự*

Giải thưởng Sáng tạo KH&CN Nghệ An 2023: *Giải Nhất*

1. Đặt vấn đề

Ung thư phổi là một bệnh lý thường gặp đứng đầu trong các ung thư ở nam giới và đứng thứ ba ở nữ giới, là nguyên nhân gây tử vong hàng đầu trong các bệnh ung thư ở người lớn. Đây là bệnh ác tính thường phát hiện ở giai đoạn trễ với tiên lượng sống thấp. Cho đến thời điểm hiện tại, phẫu thuật là phương pháp duy nhất chữa khỏi bệnh đối với ung thư phổi. Trong đó, phẫu thuật cắt thùy phổi là phương pháp điều trị triệt để nhất với tỉ lệ sống sau mổ của bệnh nhân được tăng lên tối đa.

Phẫu thuật điều trị ung thư phổi đến nay đã phát triển mạnh mẽ với những phương pháp mới đạt kết quả đáng khích lệ, để phẫu thuật đạt triệt căn thì ngoài việc cắt bỏ thùy phổi giải quyết khối u nguyên phát cần phải nạo vét hạch vùng lấy hết tổn thương. Trước đây, phẫu thuật cắt thùy phổi và nạo hạch trong điều trị ung thư phổi không tế bào nhỏ được thực hiện bằng phẫu thuật mở ngực kinh điển, với vết mổ dài 15cm và phải banh các xương sườn để vào lồng ngực cắt thùy

phổi bệnh lý và nạo hạch. Với vết mổ dài và thao tác banh xương sườn nên bệnh nhân rất đau sau phẫu thuật, thậm chí nhiều trường hợp đau dai dẳng kéo dài và gánh nặng cho quá trình hồi sức sau mổ, làm tăng đáng kể tỉ lệ các tai biến, biến chứng và tỉ lệ tử vong sau mổ ung thư phổi. Ngày nay, sự tiến bộ khoa học kỹ thuật, sự ra đời của hệ thống thấu kính, camera nội soi, các dụng cụ phẫu thuật nội soi, thiết bị cắt và khâu phổi tự động đã tạo ra kỷ nguyên mới trong phẫu thuật ung thư phổi.

Bệnh viện Ung bướu Nghệ An là đơn vị tiên phong trong việc áp dụng phẫu thuật nội soi cắt thùy phổi kèm nạo vét hạch điều trị ung thư phổi. Sau đó để nâng cao hơn nữa hiệu quả điều trị cho người bệnh, nhóm tác giả đã triển khai thành công phẫu thuật nội soi một lỗ lồng ngực để cắt thùy phổi vét hạch, đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn khắt khe trong phẫu thuật ung thư phổi và mang lại rất nhiều lợi ích cho bệnh nhân và xã hội.

2. Nội dung công trình

Điều trị ung thư phổi là sự kết hợp và chọn lựa giữa nhiều phương pháp, trong đó phẫu thuật cắt thùy phổi kèm nạo vét hạch mà đỉnh cao là phẫu thuật nội soi một lỗ luôn được ưu tiên lựa chọn hàng đầu và mang lại hiệu quả điều trị cao nhất. Phẫu thuật nội soi một lỗ cắt thùy phổi giúp điều trị triệt căn bệnh ung

thư phổi, đảm bảo đầy đủ các nguyên tắc về phẫu thuật ung thư như: đảm bảo về diện cắt ung thư, về nạo vét hạch, về mô bệnh học khối u, đặc biệt đây là phẫu thuật ít xâm hại, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người bệnh sau phẫu thuật, giảm được tối đa các đau đớn, nguy cơ tai biến, biến chứng sau mổ cắt gan, đảm bảo về phục hồi, tính thẩm mỹ sau mổ.

Phương pháp này đã được áp dụng thường quy tại Bệnh viện Ung bướu Nghệ An từ năm 2020. Đây là phương pháp chuyên sâu, đòi hỏi đơn vị thực hiện phải có các bác sĩ được đào tạo đầy đủ và thực hành thuần thục về chẩn đoán hình ảnh, phẫu thuật nội soi, gây mê hồi sức, có đầy đủ phương tiện phẫu thuật và gây mê hỗ trợ. Khi áp dụng phương pháp này, nhóm tác giả đã có một số cải tiến như: thay thế dao siêu âm hay ligasua bằng móc điện để phẫu tích trong kiểm soát các tĩnh mạch, động mạch phổi, tránh tổn thương lớp

áo ngoài của mạch máu và giảm chi phí cho người bệnh; Sử dụng Hemalock thay cho Stapler nội soi trong thực hiện cắt các mạch máu, cắt phế quản, giúp giảm tối đa chi phí cho phẫu thuật.

Từ tháng 1/2020 đến nay, nhóm tác giả đã thực hiện phẫu thuật nội soi một lỗ cắt thùy phổi do ung thư cho 80 bệnh nhân tại khoa Ngoại - Bệnh viện Ung bướu Nghệ An. Trong đó 94,5% bệnh nhân được phẫu thuật cho kết quả tốt, có xảy ra tai biến chảy máu trong mổ đã được xử lý hoàn toàn bằng nội soi, không có bệnh nhân tử vong.

Việc áp dụng thành công phương pháp phẫu thuật nội soi một lỗ cắt thùy phổi điều trị ung thư phổi tại địa phương giúp giảm tối đa về chi phí phẫu thuật, giảm bớt gánh nặng kinh tế cho gia đình người bệnh, giảm quá tải cho bệnh viện tuyến trên. So với việc chuyển tuyến trên phẫu thuật, 80 bệnh nhân được điều trị tại Bệnh viện Ung bướu Nghệ An đã tiết kiệm được tổng chi phí là 7,9 tỷ đồng.

3. Kết luận

Phẫu thuật nội soi một lỗ cắt thùy phổi điều trị ung thư phổi là thành tựu cho Bệnh viện Ung bướu nói riêng, ngành Y tế Nghệ An nói chung và cho đội ngũ những người làm khoa học của tỉnh nhà./.

Chỉ định nội soi lồng ngực cắt thùy phổi và nạo vét hạch ở người ung thư phổi trong trường hợp ung thư ở giai đoạn II, IIIA